

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-1154

23.10.2026

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Råteskade – skade på utvendig treverk – håndverkerfeil?

I 2026 avdekket sikrede en råteskade på en bjelke mellom boligen og garasjen. Takstmannen konkluderte med at skaden skyldtes en håndverkerfeil fra 2015. Videre skrev han at skadeårsaken var at glasstaket mellom boligen og garasjen ikke var trukket langt nok over bjelken, slik at vann over tid rant ned til bunnen av bjelken og forårsaket råteskade. Foretaket avslo dekning under henvisning til forsikringens unntak for skade på utvendig treverk. Sikrede avviste at unntaket kom til anvendelse og viste til at bjelken var en bærende konstruksjon. Videre mente sikrede at takstmannens beskrivelse av skadeomfanget var misvisende. Nemnda kom til at skaden ikke var dekket, da unntaket for «alt utvendig treverk», gjaldt uavhengig av om bjelken inngikk i den bærende konstruksjonen. Skaden kunne heller ikke kreves dekket som følgeskade etter håndverkerfeil, ettersom råteskaden ble konstatert mer enn ti år etter håndverkerfeilen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for råteskade.

Sikredes bygningsforsikring hadde følgende vilkår:

Håndverks- og entreprenørfeil- andre bygningsskader

Følgeskader på bygning som følge av materialfeil, konstruksjonsfeil, prosjekteringsfeil eller uriktig montasje utført av faglært håndverker eller godkjent/registrert entreprenør

- Følgeskaden må ha oppstått i forsikringstiden og blitt konstatert innen 10 år fra arbeidet ble utført

[...]

Råte og skadeinsekter

Råte og skadeinsekter dekker:

- Skade på bygning (nedbrytning av materialer) som skyldes råtesopper og treødeleggende insekter

[...]

Råteskader dekker ikke:

- Råteskader på dører, vinduer og lekter på yttervegg/tak, laft og alt utvendig treverk

Sikrede oppdaget i 2026 råteskade i en bjelke mellom bolig og carport. Han meldte skaden til foretaket og forklarte at det dreide seg om råteskade pga. vannpåvirkning over tid.

Foretaket rekvirerte takstmann T for undersøkelser. Ifølge T skyldtes råteskaden feil i konstruksjonen fra byggeåret 2015. Skadeårsaken var vann som over tid hadde rent fra bjelken og ned i bunnen av bjelken. Skaden kunne ha vært unngått om glassfeltet på taket hadde vært trukket ut over bjelken og ledet vann inn på carporttaket.

Foretaket avslo kravet fordi råteforsikringen ikke dekket råteskader på utvendig treverk.

Sikrede klaget og anførte blant annet at bjelken var en bærende konstruksjon. Foretaket fastholdt avslaget med samme begrunnelse som tidligere.

Sikrede krever dekning for skaden og anfører at den er omfattet av vilkårene. Skaden har oppstått på en bærende konstruksjon som forbinder boligen og carporten. Bjelken er 100 % innebygget, skjult bak trepanel og ikke eksponert for vær. At en helt skjult, indre bærekonstruksjon har råtnet, beviser at det er tale om en strukturell, intern følgeskade dekket under Hus Pluss.

Sikrede bestrider at foretaket kan avslå dekning fordi prosjekteringsfeilen skjedde i 2015. Foretakets anvendelse av fal. § 8-6 er uriktig fordi forsikringstilfellet først ble avdekket i 2026. Foretaket kan ikke nekte dekning for en følgeskade ved å omdefinere kravet til å gjelde selve årsaken. Sikrede anfører også at takstrapporten er misvisende fordi den ikke beskriver skaden på en horisontal bjelke bak fasaden. Sikrede anfører at det har oppstått en råteskade på en horisontal bjelke som er koblet til den skrå bjelken under glasstaket.

Foretaket avviser ansvar og anfører at skaden ikke er dekket som følgeskade etter håndverkerfeil, fordi råteskaden først ble konstatert i 2026 og håndverkerfeilen ble utført i 2015. Videre er skaden ikke dekket under råtedekningen, fordi forsikringen har unntak for skade på alt utvendig treverk. De fremlagte bildene og den sakkyndiges beskrivelse viser at den aktuelle bjelken ligger i eksponert friluft mellom boligen og carporten. Det har ikke betydning at bjelken inngår i den bærende konstruksjonen, jf. nemndas vurdering i FinKN 2017-258.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på bjelke under dekningen for

1. følgeskade etter håndverkerfeil;
2. råteskade; eller
3. vannskade.

1 Følgeskade etter håndverkerfeil

Sikredes forsikring dekker:

Håndverks- og entreprenørfeil - andre bygningsskader

Håndverks- og entreprenørfeil- andre bygningsskader

Følgeskader på bygning som følge av materialfeil, konstruksjonsfeil, prosjekteringsfeil eller uriktig montasje utført av faglært håndverker eller godkjent/registrert entreprenør

- Følgeskaden må ha oppstått i forsikringstiden og blitt konstatert innen 10 år fra arbeidet ble utført

[...]

Ifølge vilkåret må skaden være «konstatert» innen ti år fra arbeidet ble utført for at den skal være dekket. Vilkåret «skaden må være konstatert» betyr at skaden ikke bare må ha inntruffet, men også være påvist eller kjent.

Etter det opplyste ble håndverkerfeilen gjort i 2015 og råteskaden avdekket i 2026. Følgeskaden ble følgelig konstatert mer enn ti år etter håndverkerfeilen ble gjort, og er derfor ikke dekket av vilkåret om håndverkerfeil.

Sikrede viser til at foretakets anvendelse av fal. § 8-6 er uriktig, og at foretaket ikke kan nekte dekning for en følgeskade ved å omdefinere kravet til å gjelde årsaken. Det er uklart for nemnda hva sikrede mener med dette. Foretaket har ikke avslått med henvisning til fal. § 8-6, men med henvisning til den aktuelle ansvarsbærende klausulen. De ansvarsbærende klausulene er en sentral del av selve forsikringsproduktet, og foretaket har avtalefrihet mht. hvor langt dekningen

skal gå. Dette gjelder også tiden mellom skadeårsak og følgeskaden som er dekket av forsikringen. Foreldelsesreglene er ikke aktuelle her.

2. Råteskade

Sikredes forsikring omfatter:

- Skade på bygning (nedbrytning av materialer) som skyldes råtesopper og treødeleggende insekter

[...]

Råteskader dekker ikke:

- Råteskader på dører, vinduer og lekter på yttervegg/tak, laft og alt utvendig treverk

Foretaket har anført at bjelken er «utvendig treverk» og derfor er unntatt dekning.

Takstmannen påviste råteskade på én bjelke som holder glasstaket mellom bolig og carport. De vedlagte bildene i rapporten viser at bjelken er på utsiden av bygningskroppen. Videre påpekte takstmannen at skaden kunne ha vært unngått dersom glassfeltet på taket hadde vært trukket ut over bjelken og ledet vannet inn på carporttaket. På bakgrunn av takstrapporten må det legges til grunn at bjelken utgjør «utvendig treverk».

Sikrede viser til at bjelken ikke er omfattet av unntaket fordi det er en bærende konstruksjon.

Unntaket gjelder «alt utvendig treverk», og det har derfor ikke betydning om treverket er omfattet av den bærende konstruksjonen, jf. også FinKN 2017-258:

Forsikringen unntar råteskade på 'alt annet utvendig treverk'. Ifølge taksten rammet skaden 'bærende konstruksjoner, særlig i 'lafteknuten mellom bunnsvill og vertikal hjørnestolpe'. Nemnda forstår taksten slik at dette gjelder utvendig treverk. Det spiller i så fall ingen rolle om det dreier seg om bærende konstruksjoner. Unntaket gjelder alt "utvendig treverk", og det avgjørende blir da om skaden rammer den delen av treverket som står på utsiden av bygningskroppen.

Skaden er følgelig heller ikke dekket av råtedekningen.

3. Vannskade

Sikrede anfører at skaden er dekket under vilkåret om plutselige vannskader pga. vanninntrengning gjennom utett bygning. Dette vilkåret gjelder for innvendige følgeskader. Videre har vilkåret unntak for råteskader. Skaden er følgelig ikke dekket av dette vilkåret.

Det er etter dette ikke grunnlag for dekning av den aktuelle skaden.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).